

Obowiązki dla podmiotów realizujących usługi w zakresie transportu wyrobów tytoniowych

Stosownie do przepisów art. 15 ust. 5 dyrektywy 2014/40/UE, System Track&Trace wymaga rejestrowania wejścia w posiadanie oraz przemieszczania wyrobów tytoniowych na wszystkich etapach obrotu wyrobami tytoniowymi, które występują przed pierwszym punktem sprzedaży detalicznej. Tym samym, wszystkie podmioty gospodarcze uczestniczące w łańcuchu dostaw papierosów lub tytoniu do samodzielnego skręcania papierosów, podlegają obowiązkowi określonym w aktach wykonawczych do dyrektywy 2014/40/UE, w szczególności w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/574 z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie norm technicznych dotyczących ustanowienia i funkcjonowania systemu identyfikowalności wyrobów tytoniowych.

Należy zauważyć, że w art. 15 ust. 7 dyrektywy 2014/40/UE, wśród podmiotów uczestniczących w obrocie wyrobami tytoniowymi, wymieniono **przedsiębiorstwa transportowe**. W konsekwencji, podmioty realizujące usługi w zakresie transportu wyrobów tytoniowych również objęte są Systemem Track&Trace.

Zakres obowiązków związanych z Systemem Track&Trace jest zależny od rodzaju czynności wykonywanych w odniesieniu do wyrobów tytoniowych.

W przypadku podmiotów realizujących wyłącznie usługi przewozu wyrobów tytoniowych (bez udziału magazynu, centrum logistycznego lub innego obiektu, w którym wyroby są przechowywane), obowiązki w zakresie Systemu Track&Trace dotyczą jedynie zgłaszania przypadków przeładunku, to znaczy transferu wyrobów tytoniowych między pojazdami, podczas których wyroby tytoniowe nie wchodzi i nie wychodzą z obiektu. Inne operacje logistyczne, w szczególności wysyłki i przyjazdy, muszą być zgłaszane przez operatorów obiektów, z których wyroby tytoniowe są wysyłane lub do których są przywożone. Należy podkreślić, że obowiązek zgłaszania do Systemu przeładunku wyrobów może być realizowany przez podmiot wysyłający te wyroby, po uzyskaniu od przewoźnika danych dotyczących numeru rejestracyjnego pojazdu, na który zostaną przeładowane wyroby.

W przypadku podmiotów realizujących usługi przewozu wyrobów tytoniowych, które obejmują wprowadzanie wyrobów tytoniowych do magazynu, centrum logistycznego lub innego obiektu, w którym wyroby tytoniowe są przechowywane, obowiązki w zakresie Systemu Track&Trace obejmują:

- a) rejestrację w Systemie, poprzez złożenie wniosku o kody identyfikacyjny podmiotu gospodarczego (art. 14 ust. 1 rozporządzenia 2018/574) oraz kody identyfikacyjne zakładów, dla wszystkich miejsc lub budynków, w których wyroby tytoniowe są przechowywane (art. 16 ust. 1 rozporządzenia 2018/574). Rejestracja dokonywana jest za pośrednictwem portalu ID ISSUER (<https://idissuer.pl>) udostępnionego przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych S.A.;
- b) rejestrowanie zdarzeń związanych z wyrobami tytoniowymi, o których mowa w art. 32 ust. 1 rozporządzenia 2018/574, w szczególności:
 - a. przyjazdu wyrobów tytoniowych do zakładu (magazynu),
 - b. wysyłki wyrobów tytoniowych z zakładu (magazynu),
 - c. przeładunku wyrobów tytoniowych.

Rejestrowanie ww. zdarzeń jest niezbędne dla ustalenia rzeczywistej trasy transportu wyrobów tytoniowych i jest wymagane w odniesieniu do wszystkich podmiotów realizujących te czynności.

Rejestrowanie i przekazywanie do Systemu informacji o zdarzeniach związanych z wyrobami tytoniowymi dokonywane jest (w przypadku podmiotów innych niż producenci lub importerzy) poprzez przesyłanie za pośrednictwem routera wiadomości w formie wskazanej w załączniku II rozdział II sekcja 3 pkt 3.3-3.5 rozporządzenia 2018/574.

Stosownie do przepisów art. 15 ust. 7 dyrektywy 2014/40/UE producenci wyrobów tytoniowych są obowiązani do przekazania wszystkim podmiotom gospodarczym uczestniczącym w obrocie wyrobami tytoniowymi, od producenta do ostatniego podmiotu gospodarczego przed pierwszym punktem detalicznym, w tym przedsiębiorstwu prowadzącym magazyny i przedsiębiorstwu transportowym, niezbędnych urządzeń umożliwiających rejestrowanie wyrobów tytoniowych, które podmioty te przechowują, transportują lub na których dokonują innego rodzaju czynności. Taki sam przepis został zawarty w art. 10a ust. 8 krajowej ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, która implementuje do polskiego porządku prawnego dyrektywę 2014/40/UE. W związku z powyższym koszty związane z wyposażeniem podmiotów uczestniczących w łańcuchu dostaw wyrobów tytoniowych, w tym przedsiębiorstw transportowych, w urządzenia do odczytywania i przekazywania do Systemu zarejestrowanych danych pokrywane są przez producentów wyrobów tytoniowych.

Niezależnie od powyższego, Departament Podatku Akcyzowego zwraca uwagę, że przez pierwszy rok funkcjonowania systemu Track&Trace, tj. do 20 maja 2020 r., zgodnie z art. 37 ust. 1 rozporządzenia 2018/574, możliwy będzie obrót wyrobami tytoniowymi nieoznaczonymi niepowtarzalnym identyfikatorem, które zostały wytworzone lub importowane przed uruchomieniem Systemu tj. przed dniem 20 maja 2019 r. W praktyce oznacza to, że w obrocie pozostaną wyroby tytoniowe pochodzące z zapasów magazynowych detalistów, hurtowników, dystrybutorów, producentów i importerów wyrobów tytoniowych, które nie będą objęte Systemem Track&Trace.